

Για τη χαμηλή συμμετοχή στις κινητοποιήσεις αλληλεγγύης στην Παλαιστίνη

Μια ιδεολογική & ψυχαναλυτική προσέγγιση

Βασίλης Τζώτζης

Ένα από τα πλέον γνωστά ψυχαναλυτικά μοτίβα είναι η φαντασίωση της παρακολούθησης της σκηνής κακοποίησης ενός παιδιού από κάποιον άγνωστο. Ο Σίγκμουντ Φρόιντ περιγράφει τις κλινικές, και όχι μόνο, εμπειρίες του πάνω στη ζήτημα στη μπροσούρα του «Χτυπούν ένα παιδί». Η παραδοχή της απόλαυσης από τα υποκείμενα της ψυχανάλυσης συνήθως συναντά αντιστάσεις, ενώ συχνά προκύπτει τάση συνειδητής (αργότερα ψυχαναγκαστικής) αυνανιστικής δραστηριότητας. Η σκηνή της κακοποίησης μπορεί να είναι τα πρώιμα σχολικά και παιδικά χρόνια ή ακόμη και λογοτεχνικά αριστουργήματα παγκόσμιας εμβέλειας.

Η πορεία ανάδυσης της απωθημένης «γνώσης» θα σχηματίσει τις εξής σκηνές:

1) Ένας ενήλικας κακοποιεί ένα άγνωστο παιδί (**συνειδητό**).

2) Ο πατέρας του υποκειμένου της ψυχανάλυσης κακοποιεί ένα «άγνωστο» παιδί, ίσως και αδερφάκι, ξαδερφάκι, γειτονόπουλου κλπ. ως πιθανό υποκείμενο αντιζηλίας (**συνειδητό**).

Εδώ στην όψιμη ενήλικη ζωή θα υπάρξουν και άλλες μεταθέσεις, ο πατέρας μπορεί να γίνει

κάποιο άλλο πρόσωπο υψηλού κύρους (δάσκαλος), θύμα μπορεί να γίνει πληθυντικό (πχ πολλά αγόρια), να υπάρξουν σαφέστερες σεξουαλικές νύξεις.

3) Ο πατέρας χτυπά εμένα τον/ην ίδιο/α. (ά-συνείδητο).

Η σκηνή 2 μπορεί εύκολα να ερμηνευτεί ως «ο πατέρας αγαπά μόνο εμένα, δεν αγαπά εσένα αφού σε χτυπά»! Το **άγχος** της αφήγησης και η «**ένοχη συνείδηση**» στην καταγραφή της σκηνής αποδεικνύουν τη μετατροπή της σαδιστικής σε μαζοχιστική τάση και τη μεταγωγή στη σκηνή 3. Η ακύρωση της αμφίθυμης «αιμομικτικής αγάπης» στην εκλογή υποκειμένου γίνεται το υπόστρωμα αυτής της μετατροπής.

Στην πορεία της συνειδητής - εκλογικευμένης ζωής η σκηνή 3 (α-συνείδητο) ΔΕΝ μπορεί να κατασκευαστεί από την πρωταρχική σκηνή μεταξύ των αγνώστων. Η ανάλυση θα συγκροτήσει μια ενδιάμεση (ημι)συνειδητή φαντασίωση, ώστε να επιτευχθεί εκ των υστέρων (ανάλυση και αισθήματα) το πραγματικό νόημα αυτής της φαντασίωσης. Δηλαδή, στην πορεία του ψυχικού μηχανισμού, η σκηνή 3 έχει τη δεύτερη θέση, η απόδοση στο κείμενο έγινε για την πιο εύκολη κατανόηση.

Τα παραπάνω αποτελούν μια «αναγκαστική» περιγραφή, ίσως και θεμελίωση, του βασικού ισχυρισμού αυτής της παρέμβασης. Ο ψυχικός μηχανισμός περιγραφής του «Χτυπούν ένα παιδί» έχει προφανείς αναγωγές στην αναπαραγωγή της κυρίαρχης εθνικιστικής (γεωπολιτική αυτο-ονομάζεται...) ιδεολογίας στην κατασκευή/παραγωγή της κοινής γνώμης.

Ø Προφανώς ο «Πατέρας» ή **ενήλικας, σε κάθε περίπτωση η βίαιη πατριαρχία έχει ξεκάθαρη αποτύπωση στις ΗΠΑ - ΝΑΤΟ...** Η απόλυτη ταύτιση και ενίσχυση από αυτούς μπορεί να οδηγήσει σε αυτή τη θέση το κράτος δολοφόνο του **Ισραήλ!** Ο μηχανισμός της πιο οικείας «ψευδούς συνείδησης» οργανώνει ιδεολογικά το προφανές ψέμα: «κάθε μικρή χώρα όπως η Ελλάδα χρειάζεται ισχυρούς προστάτες».

Ø **Το παιδί που κακοποιείται στη σκηνή 2 είναι η «κακή» Τουρκία, ο/η «αντίζηλος»** στη φιλία της πατρικής φιγούρας στα πλαίσια των διεθνών ιμπεριαλιστικών οργανισμών και σχεδιασμών. Η λειτουργία του εθνικού άλλου, της ετερότητας από την ίδρυση του ελληνικού κράτους που είναι μοχθηρός και εχθρικός απέναντι στην «αιωνίως» αδικούμενη και αθώα Ελλάδα. Η τρέχουσα συστημική προπαγάνδα ακροβατεί σε φαντασιοπληξίες έως ανοιχτό φθόνο για τη διεθνή της θέση στο κλαμπ των ισχυρών. Την ίδια ώρα «καταρρέει η οικονομία της Τουρκίας», «προ των πυλών κουρδικό ζήτημα», «διεθνώς απομονωμένος ο Ερντογκάν», «χωρίς αμερικανικά αεροπλάνα η Τουρκία» κ.λπ.

Ø Τέλος, η **ανάδυση της σκηνής της α-συνείδητης αλήθειας**. Τα παραπάνω σχήματα αφορούν το συνειδητό, την αναπαραγωγή της δράσης της Κυρίαρχης Ιδεολογίας πάνω στις υποτελείς τάξεις, η οποία προφανώς εμφανίζει ρωγμές και αντιστάσεις. **Οι υποτελείς ξέρουν τον ρόλο των κακοποιητών απέναντί τους, τόσο σε περιόδους ειρηνικής ληστείας του ελληνικού λαού, όσο και σε περιόδους αγωνιστικής ανάτασης**. Ακόμη περισσότερο «γνωρίζουν» συνειδητά και α-συνείδητα τον ρόλο που θα παίξουν οι κάθε είδους «προστάτες» όταν ο λαός θα διεκδικήσει όσα του ανήκουν.

Η πλέον κρίσιμη στιγμή στα παραπάνω είναι η επίκληση της **«ένοχης συνείδησης»**. Σε ψυχαναλυτικό επίπεδο περιγράφει τις παράπλευρες επιδράσεις του Οιδιπόδειου συμπλέγματος, **στον κοινωνικό και πολιτικό στίβο περιγράφει την ταξική πάλη!**

Η κυρίαρχη τάξη έχει καταφέρει να (ανα)παράγει ένα νοηματικό σύμπαν όπου οι σχέσεις επιβολής και εξουσίας με τους «κυριαρχούμενους» μεσολαβείται σε μια τριγωνική σχέση με την Τουρκία. Η εθνικιστική αφήγηση περί ενιαίας Ελλάδας (όσο και Τουρκίας) με μονολιθικά εθνικά συμφέροντα συνεπικουρεί σε αυτή την κατασκευή. Οι σχέσεις εξουσίας «αντικειμενικοποιούνται» καθώς ο ελληνικός λαός μοιάζει να κινδυνεύει από τον εξωτερικό εχθρό που μεγαλώνει και δεν έχει καμία άλλη εναλλακτική από την άνευ όρων συμμαχία με τις αστικές ελίτ. Την ίδια ώρα, η Ευρωπαϊκή Ένωση εξοπλίζεται μέχρι τα δόντια (re-arm Europe), οι πολεμικές δαπάνες έχουν ξεκάθαρα ταξικό περιεχόμενο μονομερούς λιτότητας, ενώ ο αυταρχισμός και τα αντι-δημοκρατικά μέτρα (παρακολουθήσεις, καταστολή) μαζί με την Ιδεολογική τρομοκρατία φτάνουν σε καινοφανέρωτα επίπεδα. **Ίχνη μιας ανάλογης αφήγησης «αναγκαστικής» συμμαχίας των «απλών» πολιτών με το ταξικά «ουδέτερο» κράτος μπορούμε να αναγνωρίσουμε στο εσωτερικό απέναντι στους ποινικούς, το έγκλημα και τους έγκλειστους στις κρατικές φυλακές.**

Με αυτές τις ιδεολογικές παραδοχές μπορούν να κατανοηθούν οι μικρές αντιστάσεις απέναντι σε δισεκατομμύρια εξοπλισμών, στην υποχώρηση του αντι-ιμπεριαλιστικού και αντι-πολεμικού κινήματος, στην ανατροπή των αντι-αμερικανικών αισθημάτων για τους πολέμους, τις βάσεις κ.λπ., τη μικρότερη του αναμενομένου συμμετοχή στις κινητοποιήσεις αλληλεγγύης για τη σφαγή στη Γάζα.

Η παραπάνω σχέση μπορεί να κατανοηθεί, να περιγραφεί και να υπονομευθεί μέσα από την καθημερινή δράση των πρωτοπόρων κοινωνικών αγωνιστών και ακτιβιστών της ειρήνης. Ξεκάθαρα και προς όλες τις κατευθύνσεις να παλέψουμε:

Ø Δεν υιοθετούμε καμιά υποκριτική στάση απέναντι σε ιμπεριαλιστικούς συνασπισμούς. Κανένα θετικό ρόλο δεν μπορούν να παίξουν «ντροπαλές παραδοχές» τύπου «είμαστε στο NATO, αλλά όχι και έτσι»...

Ø Έξω η χώρα από NATO και ΕΕ, καμιά συνεργασία με φονιάδες! Σύμμαχοί μας μόνο οι αγώνες των λαών. Καμιά επιλογή κάποιου λιγότερου κακού «προστάτη»! Δεν μπορούμε να προκαλέσουμε με τη δράση μας μια πολυδιάσπαση της παγκόσμιας κατανομής δύναμης και εξουσίας! Φυσικά, οι διεθνείς αναταράξεις μπορούν να διανοίξουν δυνατότητες, αλλά είναι η πολιτική ανεξαρτησία των λαών που θα κάνει τις δυνατότητες πράξη. Ας είμαστε σίγουροι πως οι όποιες αλλαγές στην παγκόσμια ιεραρχία δύναμης είναι προϊόν σκληρών ανταγωνισμών και πολέμων ιστορικής κλίμακας.

Ø Οι πόλεμοι χαρακτηρίζονται από τις κοινωνικές δυνάμεις που τους οργανώνουν και τους διεξάγουν, ακόμη περισσότερο όταν αυτοί εντάσσονται σε διεθνή πολεμοκάπηλα σενάρια.

Ø Οποιαδήποτε εμπλοκή θα είναι άδικη από τις 2 πλευρές του Αιγαίου! Κινδυνεύουμε από τον τουρκικό милитарισμό όσο και από τους τυχοδιωκτισμούς της ελληνικής αστικής τάξης.

Ø Μόνοι μας σύμμαχοι σε αυτόν τον αγώνα είναι οι λαοί που αγωνίζονται και οι εθνότητες που καταπιέζονται. Οιεσδήποτε άλλες συμμαχίες μόνο ως τακτικές κινήσεις θα μπορούσαν να αξιολογηθούν.

Ø «Καλά όλα αυτά, αλλά, αν Τούρκοι κομάντος εισβάλουν σε ένα ελληνικό νησί, τι θα κάνετε;»

Ø,τι κάνουμε και όταν τοκογλυφικά γεράκια παίρνουν τα σπίτια του κόσμου... Πάει πολύ όμως οι καπιταλιστικοί ανταγωνισμοί για τις ΑΟΖ και τους υδρογονάνθρακες να προσπαθούν να μας τα παρουσιάσουν ως «Πατρίδα», τον τόπο όπου ζει - εργάζεται & ονειρεύεται η εργατική τάξη και η νεολαία.

Ø Δεν υπάρχουν λαοί με προ-αιώνια δικαιώματα σε αγαθά της φύσης. Οι λαοί δεν έχουν τίποτα να χωρίσουν. Κριτήριο για την ορθότητα μιας θέσης είναι η ικανότητα αναπαραγωγής της από τους καταπιεζόμενους στο «αντίπαλο εθνικά» κράτος.

Ø Οι απλοί άνθρωποι δεν μπορούν να πλησιάσουν τις παραλίες, έχουν κυριολεκτικά εκτοπιστεί από τα τουριστικά επενδυτικά σενάρια και την ίδια ώρα θέλουν να γίνουμε κρέας στα πολεμικά τους κανόνια.

Κλείνοντας αυτή τη μικρή παρέμβαση, αξίζει να ειπωθεί άλλη μια φορά πως η πολιτική γίνεται με μαζικούς όρους πάνω σε προτάγματα που αφορούν συνολικά τους απλούς ανθρώπους. Η συνδυασμένη ένταση του κοινωνικού & ιμπεριαλιστικού πολέμου στο εσωτερικό & εξωτερικό ζητά διαφορετικού επιπέδου απαντήσεις. **Όσα μέχρι χθες πιθανά και να αρκούσαν σήμερα είναι μέρος του προβλήματος γιατί απλά την ίδια ώρα ο πόλεμος μετατρέπει τα αυριανά του θύματα σε καταναλωτές θεάματος videogame με drones, υπερηχητικούς πυραύλους και για πρώτη φορά πυρηνικές κεφαλές.**

Τζώτζης Βασίλης

Μέλος της Κομμουνιστικής Απελευθέρωσης

Υπ. διδάκτορας Πολιτικής Ανθρωπολογίας